

स्वास्थ्य क्षेत्रको पार्श्व चित्र (वस्तुस्थिति विश्लेषण) २०७७/७८

मलंगवा नगरपालिका
नगरपालिकाको कार्यालय
मधेश प्रदेश

Table of Contents

१. परिचय.....	1
१.१ नगरपालिकाको एक झलक	1
१.२ बस्तुस्थिति विश्लेषण प्रतिवेदनको उद्देश्य	1
१.३ नगरपालिकाको नक्सा.....	2
१.४ स्वास्थ्य क्षेत्रका प्रमुख नीतिगत व्यवस्था तथा योजना	3
३. जनसांख्यिक स्थिति	6
३.१ वडा अनुसार जनसंख्याको विवरण.....	6
३.२ जातजाती अनुसार जनसंख्याको विवरण	6
३.३ उमेर समुह अनुसार जनसंख्याको विवरण	8
३.४ स्वास्थ्य कार्यक्रम संबद्ध लक्षित जनसंख्याको विवरण (२०७७/७८).....	8
४ स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी सुचकहरू	9
४.१ स्वास्थ्य संस्थाहरूको विवरण.....	9
४.२ स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक पूर्वाधारको विवरण.....	12
५. स्वास्थ्यका क्षेत्रको मानव संसाधनको अवस्था.....	14
६. स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (२०७७/७८).....	15
६.१ स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापनको अवस्था	15
७. सेवा प्रवाह तथा उपयोगको अवस्था	17
७.१ खोप कार्यक्रम.....	17
७.२ आमा सुरक्षा तथा परिवार नियोजन कार्यक्रम.....	17
७.३ एकिकृत बालस्वास्थ्य कार्यक्रम र पोषण कार्यक्रम	19
७.४ सरुवा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम.....	20
७.५ ओ.पि.डि जाँचको तथ्याङ्क	20
७.६ प्रमुख दश रोगहरूको अवस्था.....	21
७.७ समावेशी सम्बन्धी तथ्याङ्क (विशेष उमेर समुह, जनजाति, सामाजिक अवस्था).....	22
७.८ स्वास्थ्य संस्था अनुसार स्वास्थ्य सुचकहरूको अवस्था (आ.व.२०७७/७८).....	23

Ammy
स्वास्थ्य सञ्चार

८. वित्तीय श्रोत, स्वास्थ्य बिमा तथा अन्य व्यवस्थापकीय पक्ष	25
८.१ स्वास्थ्य क्षेत्रको वार्षिक बजेट तथा खर्चको अवस्था	25
८.२ स्वास्थ्य बिमा कार्यान्वयनको अवस्था	25
८.३ औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनको स्थिति	26
८.४ अन्य व्यवस्थापकीय तथा जवाफदेहिता सम्बन्धी व्यवस्था (७६/७७)	27
८.५ स्थानीय तहमा कार्यरत विकासका साझेदार संस्थाहरुको विवरण	28
९. प्रमुख उपलब्धीहरु, समस्या तथा प्राथमिकताका क्षेत्रहरु	28
९.१ विगत तथा यस आ.ब. का प्रमुख प्रगति तथा उपलब्धीहरु	28
९.२ विद्यमान समस्या तथा चुनौतिहरु	30
९.३ प्राथमिकताका कार्यक्षेत्रहरु	32
अनुसूचीहरु	34

१ परिचय

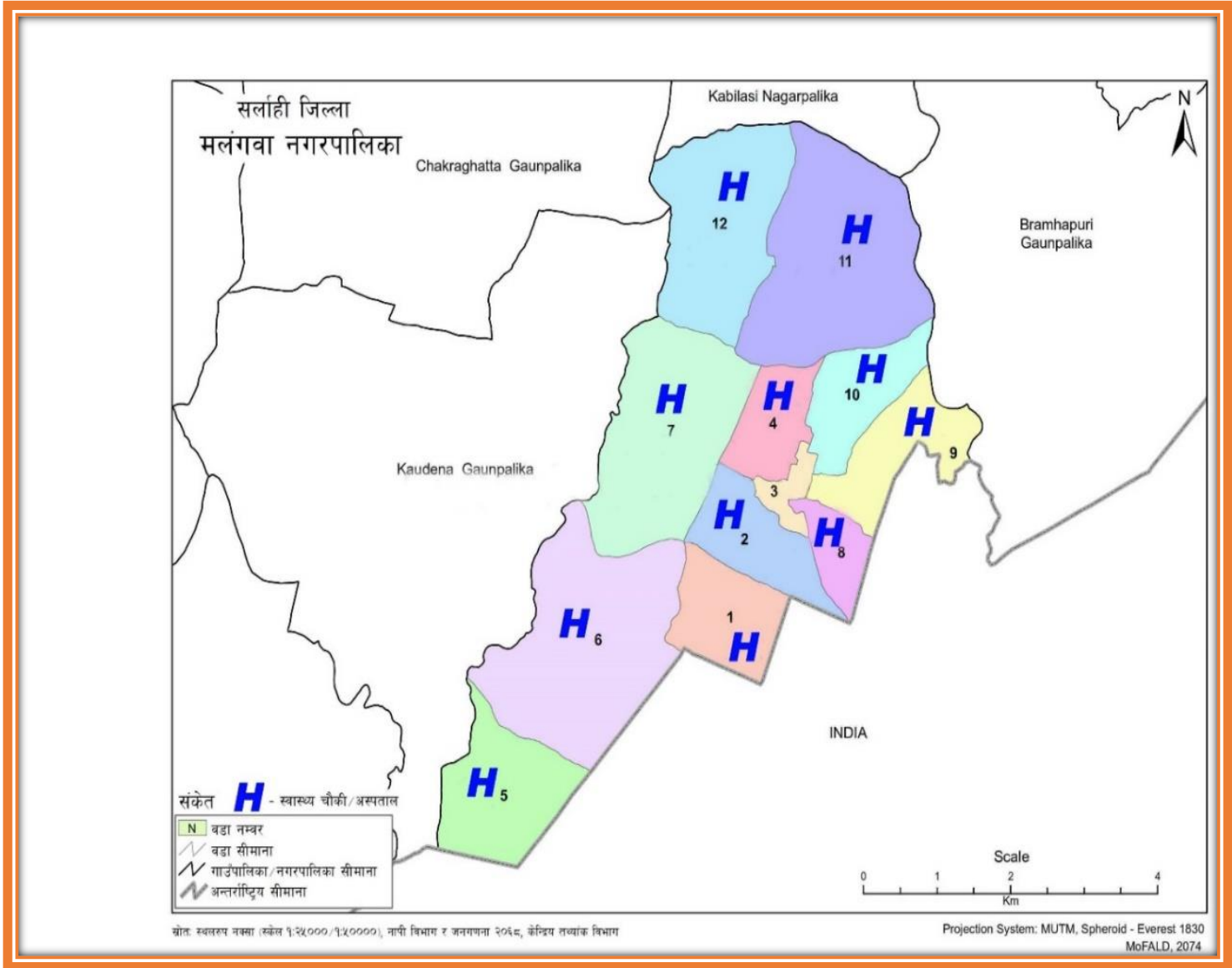
१.१ नगरपालिकाको एक झलक

मलंगवा नगरपालिका प्रदेश नं. २ अन्तर्गत सर्लाही जिल्लाको मध्य भागमा अवस्थित छ । काठमाण्डौबाट ३२५ किलोमिटर र पूर्व पश्चिम राजमार्गको नवलपुर देखि २५ कि.मि दक्षिणमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र ३०.४४ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । मलंगवा नगरपालिकाको नाम ईस्लामिक सन्त मलग बाबा को नामबाट रहन गएको उक्ति रहेको पाइन्छ जहाँ चैत्र महिनामा जिवनमा सुख सुविधाको कामना गर्दै यसलाई पर्वको रूपमा समेत मनाउने गरिएको छ । नगरपालिकाको पूर्वमा ब्रह्मपुरी गाँउपालिका र भारतको सोनवर्षा, पश्चिममा चकरघट्टा र कौडेना गाउँपालिका, उत्तरमा कविलासी नगरपालिका र दक्षिणमा भारतको विहार राज्यका सीतामढी जिल्ला रहेको छ । नगरपालिका साविकको मुसैली, भाँडसर, खुटौना र गम्हरिया गा.वि.स थप गरी मिति २०७३ फागुन २७ गतेको निर्णय अनुसार प्रशासनिक संरचना तय भएको हो । यस पालिकामा जम्मा ८०२० घरधुरी र ४६,५१६ जनसंख्या रहेको छ । विशेषत मधेसी, नेवारी, मारवाडीको बसोबास रहेको यस नगरपालिकामा मुस्लिम तथा हिन्दु धर्म मान्नेहरूको जनसंख्या अधिक रहेको छ । धार्मिक तथा संस्कृतिक सहिष्णुताको उदाहरण रहेको यस नगरपालिका भारतको सिमाना नजिक भौगोलिक हिसावले २६० ५२' उत्तरी आक्षंश र ८५० ३४' पूर्व देशान्तर सहित ७९ मिटर उचाईमा रहेको छ । आजिविकाको माध्यमका रूपमा कृषि, पशुपालन, ज्याला मजदुरी, नोकरी र ब्यापार मुख्य जिविकोपार्जनका स्रोतको रूपमा रहेको छ जसमा वैदेशिक मुलुक तथा छिमेकी मूलुक भारत वैदेशिक रोजगारको गतब्य रहेको छ ।

१.२ बस्तुस्थिति विश्लेषण प्रतिवेदनको उद्देश्य

- मलंगवा नगरपालिकाको वर्तमान स्वास्थ्य अवस्थाको (नेतृत्व र सुशासन, भौतिक पूर्वाधार तथा मानव संसाधन, सेवाको पहुँच तथा गुणस्तर, स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकरण) चित्रण गर्न ।
- प्रत्येक नागरिकको हकहितको लागि तथ्यमा आधारित निर्णय सहित योजना तर्जुमा, नीति नियम तथा रणनीतिहरू निर्माण साथै विभिन्न कार्यक्रम संचालनको निम्ति सरोकारवालाहरूलाई आवश्यक सहयोग गर्न ।
- विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रमका महत्वपूर्ण सूचकहरूको वार्षिक प्रवृत्ति हेरी आवश्यक लेखाजोखा गर्न ।

१.३ नगरपालिकाको नक्सा

१.४ स्वास्थ्य क्षेत्रका प्रमुख नीतिगत व्यवस्था तथा योजना

संघियताको परिपेक्षमा हरेक स्थानिय तहले संघ संग नबाझिने गरी आफ्नो परिवेश सुहाउँदो नीति नियम बनाउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । स्थानिय तहको आफ्नो नीति नियम नबने सम्म संघिय नीति नियम अबलम्बन गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रमा अग्रसर हुने व्यवस्था रहेको हुँदा मलंगवा नगरपालिकामा पनि स्वास्थ्यका धेरै जसो नीतिगत व्यवस्था र योजना संघिय नीति अनुरूप नै रहेको छ । आगामी दिनहरूमा सरोकारवाला निकायहरू सँग सहकार्य र समन्वय गर्दै स्थानिय परिवेश सुहाउँदो र स्थानिय माग सम्बोधन हुने खालको आफ्नो स्वास्थ्य नीतिहरू निर्माण गर्ने मलंगवा नगरपालिको भावी योजना रहेको छ ।

भौतिक पूर्वाधार तथा संस्थागत सुधार सम्बन्धित नीतिगत व्यवस्था तथा योजना

- राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६ अनुसार प्रत्येक वडामा एउटा स्वास्थ्य संस्था रहने प्रावधान अनुरूप यस पालिकाको १२ वडाहरू मध्ये १० वटा वडामा रहेको स्वास्थ्य संस्था नगरपालिकाको मातहतमा छ, बाँकी दुई वडा मध्ये एउटा वडामा प्रादेशिक अस्पताल रहेको छ भने अर्को वडामा स्वास्थ्य संस्था नभएको अवस्था छ ।
- नगरपालिका अन्तर्गत रहेका १० वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू मध्ये ४ वटा स्वास्थ्य चौकीहरू वडा कार्यालयको भवनमा संचालनमा छ, एउटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र धर्मशालाको भवनमा र केहि घर बहालमा लिई संचालन भैरहेको अवस्था छ ।
- आगामी दिनमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको भवन निर्माणको लागि सर्वप्रथम जग्गाको व्यवस्था गरि स्वास्थ्य मन्त्रालयको मापदण्ड अनुसार भवन निर्माण गर्ने योजना रहेको छ ।
- सशर्त तर्फ प्राप्त भएको बजेटको उचित प्रयोग गरि आवश्यकता अनुसार पालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुधार गर्ने योजना रहेको छ ।

सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि सम्बन्धित नीतिगत व्यवस्था तथा योजना

- नेपालको संविधानमा प्रत्येक नागरिकले आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क पाउने उल्लेख भए बमोजिम पालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट गुणस्तरीय निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने व्यवस्था रहेको छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाको सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नको लागि राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६ अनुरूप न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम लागु गर्ने योजना रहेको छ ।
- सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धिको लागि नीतिगत व्यवस्था अनुरूप प्रत्येक स्वास्थ्य संस्था अन्तर्गत वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था भएको सुनिश्चित गर्ने रहेको छ ।
- स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई थप सक्रिय बनाई, स्वास्थ्य क्षेत्रको योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मुल्यांकनमा अनिवार्य समावेश गरि सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै लैजाने भावी योजना रहेको छ ।

- विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गतका सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नको लागि कार्यक्रम विशेष QI tools र checklist प्रयोग गरि सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि कायम गर्ने योजना रहेको छ ।
- समुदाय स्तरमै मातृ तथा नवजात शिशु सेवालाई थप सबल बनाउन विभिन्न सरोकारवाला निकायहरु सँग समन्वय गरि बर्थिंग सेन्टर स्थापनाको कार्य अघि बढाउने योजना रहेको छ ।
- हाल नेपालमा वर्षेनी ११ सय भन्दा बढी आमाहरूले गर्भवती भएकै कारणले मृत्यु हुनु परेको अवस्थामा विश्व स्वास्थ्य संगठनको प्रत्येक मृत्युलाई गणना गर्ने (Count Every Death) रणनीति अनुसार सबै मातृ मृत्यु सुचित गर्ने, अध्ययन गर्ने र त्यस्तै प्रकृतीका कारणले थप मृत्यु हुन नदिन कृयाकलापहरू सन्चालन गर्ने जस्ता कृयाकलापहरू संचालन गरि दिगो विकास लक्ष्य प्राप्त गर्न MPDSR कार्यक्रम सन्चालन गर्ने योजना रहेको छ ।

सूचना व्यवस्थापन तथा उपयोग सम्बन्धि नीतिगत व्यवस्था तथा योजना

- सूचना प्रणालीबाट आउने तथ्यांकहरूको गुणस्तर परिक्षण गर्न र समग्र सूचना प्रणाली व्यवस्थापनको अनुगमन तथा मुल्यांकनको संरचना, सुचकहरूको परिभाषा, अभिलेख तथा प्रतिवेदन सामाग्री, तथ्यांक व्यवस्थापन प्रक्रिया एवम तथ्यांक प्रयोग जस्ता विविध पक्षहरूको मापन गरि सुधारका कार्यक्रमहरू अघि बढाउन नियमित तथ्यांक गुणस्तर परिक्षण प्रणाली (Routine Data Quality Assessment System) प्रयोग गर्ने योजना रहेको छ ।
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०७६ को मर्म अनुरूप स्वास्थ्य सम्बन्धि योजना तर्जुमा साथै निर्णय प्रक्रियामा तथ्य परक सूचनाको प्रयोग गर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेको छ ।
- समुदायमा भएका मातृ मृत्यु सुचित गर्न, अध्ययन गर्न, पहिचान गर्न, समिक्षा गरि मृत्युको कारणको पहिचान गर्न र भविष्यमा त्यस्ता मृत्युहरू हुन नदिन MPDSR कार्यक्रम सुचारु गर्ने योजना रहेको छ ।

जनशक्ति व्यवस्थापन सम्बन्धि नीतिगत व्यवस्था तथा योजना

- आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न कर्मचारी करारमा खटाउने व्यवस्था रहेको छ ।
- पालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थामा दरवन्दी अनुसारका कर्मचारीहरूलाई कामको भार एवम् सेवाग्राहीको चाप हेरी परिचालन गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।
- समय अनुसार परिवर्तित रोगको प्रवृत्ति तथा विभिन्न स्वास्थ्य समस्याहरूलाई समाधान/सम्बोधन गर्न सक्षम बनाउने सोच अनुसार स्वास्थ्य कर्मिहरूलाई विभिन्न सिपमुलक तालिम प्रदान गर्ने योजना रहेको छ ।
- स्वास्थ्य कर्मिले उच्च मनोबलका साथ कामकाज गर्ने वातावरण बनाउन विभिन्न समयमा प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराउने समेत व्यवस्था रहेको छ ।

औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन सम्बन्धित नीतिगत व्यवस्था तथा योजना

- नेपाल सरकारले तोकेको निःशुल्क औषधिहरू स्वास्थ्य संस्था स्तरबाट निरन्तर उपलब्ध हुने व्यवस्था रहेको छ ।
- पालिकाले खरिद गरेको औषधि तथा उपकरणको उचित भण्डारण गर्न आधुनिक मेडिकल स्टोर बनाउने योजना रहेको छ ।
- निरन्तर स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्न औषधि तथा उपकरणको खरिदका लागि पालिकाले थप बजेट व्यवस्था गर्ने गरेको छ ।

३. जनसांख्यिक स्थिति

३.१ वडा अनुसार जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा	जम्मा घरधुरी संख्या
१	६५३	६७०	१३२३	२२७
२	१५३६	१६६१	३१९७	५५१
३	३८०२	३७८६	७५८८	१२४२
४	२०१६	२१६१	४१७७	६९५
५	१९५८	२०१४	३९७२	६४१
६	२४२७	२४६६	४८९३	७६६
७	२५७८	२६१२	५१९०	८३३
८	१०२६	११०८	२१३४	४३८
९	१२७९	१५३३	२८१२	५६२
१०	१८३४	२०३७	३८७१	७१८
११	२१५५	२३०२	४४५७	७३१
१२	१४३१	१४७१	२९०२	५०८
जम्मा	२२६९५	२३८२१	४६५१६	७९१२

श्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३.२ जातजाती अनुसार जनसंख्याको विवरण

क्र.स.	जातजाति	जनसंख्या	प्रतिशत
१	क्षेत्री	९३	०.१९
२	ब्राह्मण- पहाड	६३४	१.३६
३	मगर	५४	०.११
४	थारु	१८३	०.३९
५	तामांग	१६	०.०३
६	नेवार	४९२	१.०५
७	मुसलमान	८,९०१	१९.१३
८	कामि	१४	०.०३
९	यादव	१२,१०४	२६.०२
१०	दमाई/ढोली	१३	०.०२
११	लिम्बु	१२	०.०३
१२	तेली	२,६९१	५.८
१३	चमार/हरिजन/राम	१,३६७	२.९३
१४	कोइरी/कुसवाहा	१,४३२	३.०७
१५	कुर्मी	३७०	०.८
१६	सन्यासी/दसनामी	२३३	०.५०

१७	धानुक	१९८	०.४२
१८	दुसाद/पासवान/पासी	१,७१४	३.७
१९	सोनार	१,२९६	२.७८
२०	केवट	२१	०.०४
२१	ब्राह्मण/तराई	१,०६२	२.३
२२	कठबनियाँ	८८७	१.९१
२३	घर्ति/भुजेल	१४	०.०३
२४	मल्लाह	९५०	२.०४
२५	कलवार	२,१७९	४.६८
२६	हजाम/ठाकुर	५०५	१.०८
२७	कानु	६०७	१.३०
२८	सुधि	९१२	१.९६
२९	लोहार	६९५	१.४८
३०	तटमा/तत्वा	६१५	१.३२
३१	खातवे	५३६	१.१५
३२	धोबी	५४९	१.१८
३३	नुनिया	८९२	१.९१
३४	कुम्हार	८१९	१.७६
३५	दनुवार	४२	०.१
३६	हलुवाई	३८२	०.८२
३७	राजपुत	३३९	०.७२
३८	कायस्थ	६७७	१.४५
३९	बढई	१७८	०.३८
४०	मारवाडी	२१४	०.५०
४१	बरई	५८१	१.२४
४२	बिन	२३४	०.५०
४३	गडेरी	५३	०.११
४४	माली	१५५	०.३३
४५	डोम	५६	०.१२
४६	हलखोर	१६१	०.३४
४७	धुनिया	३४	०.०७
४८	हयलोमो	१७१	०.३६
४९	पत्थर्कटा/कुशवडीया	२२	०.०४
५०	अमट	१७	०.०३
५१	अन्य	८१	०.२
५२	तराई अन्य	११	०.०२
५३	अपरिभासित अन्य	४८	०.१०
	जम्मा	४६,५१६	१००

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३.३ उमेर समुह अनुसार जनसंख्याको विवरण

उमेर समुह	महिला	पुरुष	जम्मा
कुल जनसंख्या	२२,६९५	२३,८२१	४६,५१६
०-४ वर्ष	२,५०६	२,८२१	५,३२७
५-९ वर्ष	३,३१०	३,५०४	६,८१४
१०-१४ वर्ष	३,०९६	३,३७१	६,४६७
१५-१९ वर्ष	२,१५१	२,६००	४,७५१
२०-२४ वर्ष	१,६९६	१,६६०	३,३५६
२५-२९ वर्ष	१,७८१	१,५१९	३,३००
३०-३४ वर्ष	१,७४०	१,३७३	३,११३
३५-३९ वर्ष	१,४७०	१,५५०	३,०२०
४०-४४ वर्ष	१,१६९	१,२६८	२,४३७
४५-४९ वर्ष	९८४	१,०६८	२,०५२
५०-५४ वर्ष	६६५	८२८	१,४९३
५५-५९ वर्ष	६२४	६५९	१,२८३
६०-६४ वर्ष	५५७	६२३	१,१८०
६५ वर्ष भन्दा माथि	१,०४६	९७७	१,९२३

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

३.४ स्वास्थ्य कार्यक्रम संबद्ध लक्षित जनसंख्याको विवरण (२०७७/७८)

लक्षित समुह	जम्मा
कुल जनसंख्या	५४,३०५
१ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको संख्या	१,०५७
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको संख्या	५,५९६
०-२३ महिना सम्मका बालबालिकाहरूको संख्या	२,१६४
१२-५९ महिना सम्मका बालबालिकाहरूको संख्या	४,५३९
अनुमानित जीवित जन्मको संख्या	१,०९४
अनुमानित गर्भवती महिलाहरूको संख्या	१,२९१
१५-४९ वर्षका विवाहित महिलाहरूको संख्या	११,४३६
१०-१९ वर्षका किशोरकिशोरीहरूको संख्या	१०,८५६
६० वर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या	४,१५९

श्रोत: स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (एच.एम.आइ.एस.)

४ स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी सुचकहरु

४.१ स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	संस्थाको प्रकार	संख्या /नाम	स्थान/वडा नं.	कैफि गन
सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरु				
१	प्राथमिक अस्पताल	०		
२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	०		
३	स्वास्थ्य चौकी	भाँडसर स्वा.चौ ,.गम्हरिया स्वा.चौ, मुसैली स्वा. चौ ,.खुटौना स्वा. चौ.	भाँडसर स्वा. चौ.- ५, खुटौना स्वा. चौ.- ६, मुसैली स्वा. चौ.-७, गम्हरिया स्वा. चौ.-१२	
४	सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र	६/आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११	१, २, ४, ९, १०, ११	
५	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	०		
६	प्रसुति केन्द्र भएका स्वास्थ्य संस्था	१/ मलंगवा अस्पताल	८	
७	आयुर्वेदिक	०		
८	गाउँघर क्लिनिक	२१/		
९	खोप क्लिनिक	३३		
१०	किशोर किशोरी मैत्री सेवा भएका संस्था	१/ मलंगवा अस्पताल	८	
११	बि.ई.ओ.एन.सी (आधारभूत) सेवा उपलब्ध संस्था	०		
१२	सि.ई.ओ.एन.सी (अपरेसन सेवा) उपलब्ध संस्था	१/ मलंगवा अस्पताल	८	

१३	सुरक्षित गर्भपतन सेवा भएका संस्था	२/मलंगवा अस्पताल, परिवार नियोजन संघ	मलंगवा अस्पताल- ८, परिवार नियोजन संघ-	
१४	प्रयोगशाला सेवा भएका संस्था	१/ मलंगवा अस्पताल	८	
१५	परिवार नियोजनका ३ विधि (कण्डम, पिल्स, डिपो) उपलब्ध संस्था	११/ भाँडसर स्वा. चौ., गम्हरिया स्वा. चौ., मुसैली स्वा. चौ., खुटौना स्वा. चौ., आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११, मलंगवा अस्पताल ८	१, २, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२	
१६	परिवार नियोजनका ५ विधि (आई.यु.सि.डी., ईम्प्लान्ट)	३/ भाँडसर स्वा. चौ., मलंगवा अस्पताल, परिवार नियोजन संघ	५, ८	
१७	एक्सरे सेवा भएका संस्था	१/ मलंगवा अस्पताल	८	
१८	अल्ट्रासाउन्ड सेवा भएका	१/ मलंगवा अस्पताल	८	
१९	क्षयरोग उपचार केन्द्र	११/ भाँडसर स्वा. चौ., गम्हरिया स्वा. चौ., मुसैली स्वा. चौ., खुटौना स्वा. चौ., आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११, मलंगवा अस्पताल ८		
२०	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको संख्या	६६, भाँडसर स्वा. चौ.-, गम्हरिया स्वा. चौ.- (४), मुसैली स्वा. चौ.- (९), खुटौना स्वा. चौ.-, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १- (२), आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २-, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४-(३), आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९-, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०-, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११-(६),	१, २, ४, ५, ६, ७, ९, १०, ११, १२	
२१	सरकारी स्वास्थ्य संस्था नभएका वडा (संख्या)	१	३	
२२	नजिकको रेफरल अस्पतालको नाम	मलंगवा अस्पताल	८	
निजी स्वास्थ्य संस्थाहरु				
१	विशिष्टिकृत अस्पताल	०		

२	जनरल अस्पताल /मेडिकल	०		
३	पोलिक्लिनिक	०		
४	क्लिनिक (जम्मा)	१		
५	डेन्टल क्लिनिक	०		
६	आँखा क्लिनिक	०		
७	आयुर्वेदिक क्लिनिक	०		
८	प्रयोगशाला	०		
९	औषधि पसल (फार्मसी)	०		

श्रोत: मलंगवा न. पा. स्वा. शा.

४.२ स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौतिक पूर्वाधारको विवरण

विवरण													
क्र. सं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	जग्गाको स्वामित्व	आफ्नै भवन	कोठा को संख्या पर्याप्त	प्रशुति केन्द्र भए कोठाको संख्या	कर्मचारी आवास को व्यवस्था	तारवार तथा पर्खालको व्यवस्था	खाने पानीको व्यवस्था	२४ सै घण्टा बिद्युत/ सौर्य उर्जाको व्यवस्था	फोहोर व्यवस्थापन	सेवाग्राहि का लागि शौचालय	शौचालय मा पानीको व्यवस्था	एम्बुलेन्स जाने वाटोको सुबिधा
१	गम्हरिया स्वास्थ्य चौकी	वडा कार्यालय	नभएको (वडा कार्यालय)	२	०	०	छ	छ	छ, वडाको इन्भर्टर	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
२	मुसैली स्वास्थ्य चौकी	वडा कार्यालय	नभएको (वडा कार्यालय)	२	०	०	छ	छ	छ, इन्भर्टर	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
३	खुटौना स्वास्थ्य चौकी	वडा कार्यालय	नभएको (वडा कार्यालय)	२	०	०	छ		छ, वडाको इन्भर्टर	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
४	भाँडसर स्वास्थ्य चौकी	वडा कार्यालय	नभएको (वडा कार्यालय)	३	०	०	छ	छ	छैन	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
५	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा	धर्म शाला	धर्मशाला	१	०	०	छैन	छ	छ, वडाको	डस्टबिन छ, बिहान	छ	छ	

	केन्द्र १	को जग्गा							इन्भर्टर	खाल्डो मा पुर्ने			छ
६	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २	वडा कार्यालय	नभएको (वडा कार्यालय)	१	०	०	छ	छ	छ, वडाको इन्भर्टर	डस्टबिन छैन, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
७	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४	वडा कार्यालय	नभएको (वडा कार्यालय)	१	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
८	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९	बहालमा लिएको	बहालमा लिएको	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छ, वडाको इन्भर्टर	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ
९	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०	बहालमा लिएको	बहालमा लिएको	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छ, वडाको इन्भर्टर	छ, बिहान नगरपालिका को गाडी मा हाल्ने गरेको	छ	छ	छ
१०	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११	बहालमा लिएको	बहालमा लिएको	१	छैन	छैन	छ	छ	छ, सोलार र इन्भर्टर	डस्टबिन छ, बिहान खाल्डो मा पुर्ने	छ	छ	छ

श्रोतः मलंगवा न. पा. स्वा. शा.

५. स्वास्थ्यका क्षेत्रको मानव संसाधनको अवस्था

क्र. सं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	कार्यरत					कैफियत
				स्थायी दरबन्दी	करार (केन्द्र वा प्रदेश स्रोत)	स्थायी (फाजिल)	करार (स्थानीय स्रोत)	जम्मा	
१	गाँउ/नगरपालिका स्वास्थ्य विभाग/शाखा	३	३	३	-	-	-	३	
२	गम्हरिया स्वास्थ्य चौकी	७	९	६	-	२	१	७	२ जना काजमा गएको
३	मुसैली स्वास्थ्य चौकी	७	८	६	-	१	१	८	१ जना काजमा आएको
४	खुटौना स्वास्थ्य चौकी	७	६	६	-	-	१	७	
५	भाँडसर स्वास्थ्य चौकी	७	७	४	-	-	१	५	२ जना काजमा गएको
६	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १	३	८	२	-	-	६	८	१ जना काजमा आएको
७	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २	३	३	-	-	-	३	३	
८	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४	३	३	०	-	-	३	३	
	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९	३	३	०	-	-	३	३	
९	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०	३	३	०	-	-	३	३	
१०	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११	३	६	२	-	-	४	६	२ जना काजमा आएको

श्रोतः मलंगवा न. पा. स्वा. शा.

६. स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (२०७७/७८)

६.१ स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापनको अवस्था

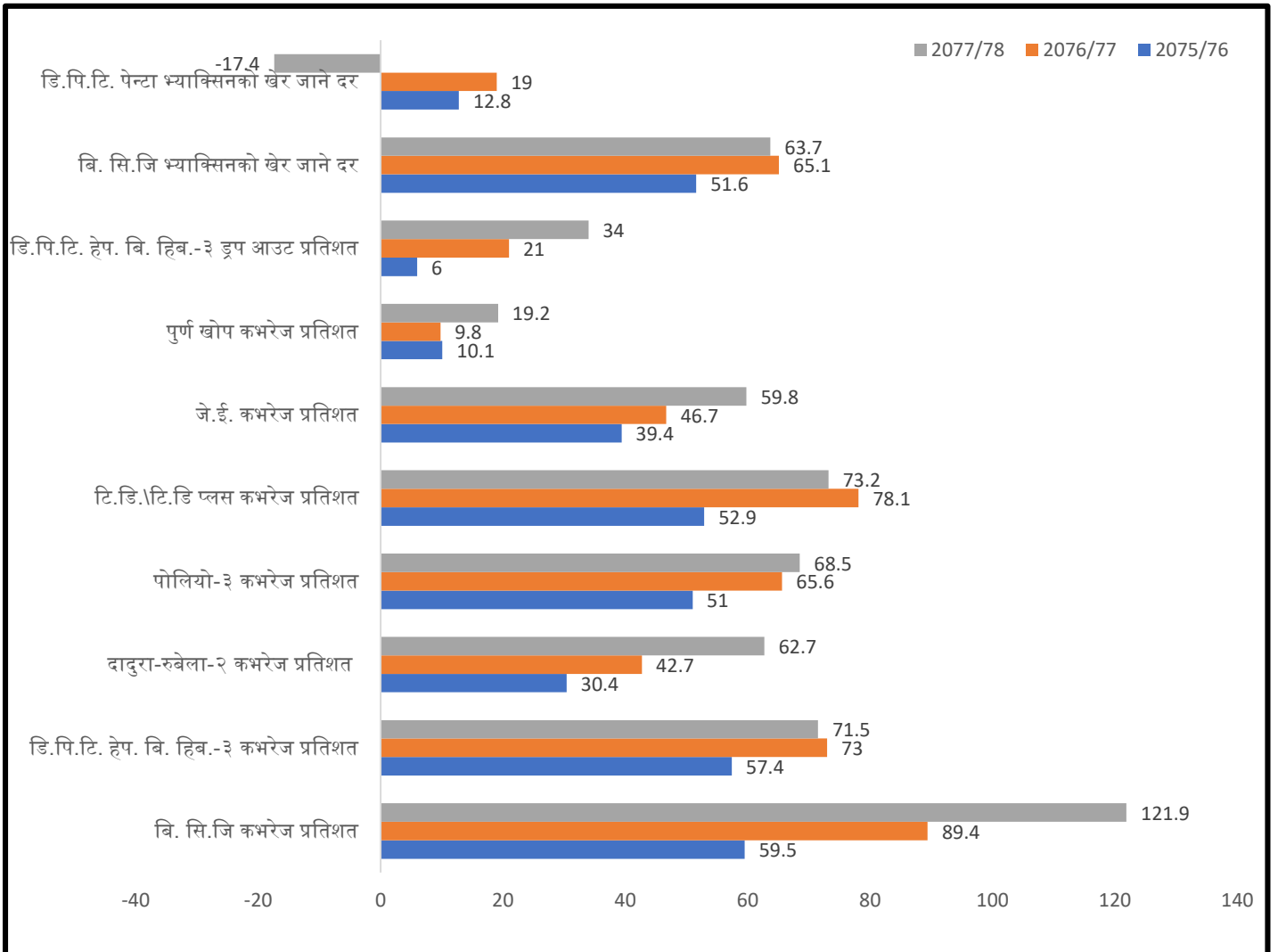
क्र. सं.	संस्थाको नाम	HMIS रिपोर्टिङको लागि फोकल व्यक्ति तोकेको	HMIS प्रतिवेदन ई-रिपोर्टिङ गर्ने गरेको	e-LMIS प्रतिवेदन लागु भएको	HMIS इ-प्रतिवेदनको मासिक बैठकमा समिक्षा गर्ने गरेको	मासिक बैठकमा मासिक लक्ष्य तथा प्राप्तिको समिक्षा गरि कार्ययोजना तयार गर्ने गरेको	तथ्याङ्कको डाटा पुर्णता प्रतिशत	HMIS को समयमै प्रतिवेदन बुझाइएकोको प्रतिशत	कैफियत
१	नगरपालिकाको समग्र अवस्था	छ	छ	छ	छ	छैन	१००	८८	
२	गम्हरिया स्वास्थ्य चौकी	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	१००	
३	मुसैली स्वास्थ्य चौकी	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	९१.७	
४	खुटौना स्वास्थ्य चौकी	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	१००	
५	भाँडसर स्वास्थ्य चौकी	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	९१.७	
६	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	१००	
७	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	९१.७	
८	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४	छ, आधारभूत स्वा.से.के २ बाट समग्र गरिन्छ	छैन	छैन	छैन	छैन	NA	NA	
९	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९	छ, आधारभूत स्वा.से.के	छैन	छैन	छैन	छैन	NA	NA	

		२ बाट समग्र गरिन्छ							
१ ०	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०	छ, आधारभूत स्वा.से के २ बाट समग्र गरिन्छ	छैन	छैन	छैन	छैन	NA	NA	
१ १	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	१००	१००	

श्रोत: DHIS 2 and eLMIS reporting system

७. सेवा प्रवाह तथा उपयोगको अवस्था

७.१ खोप कार्यक्रम

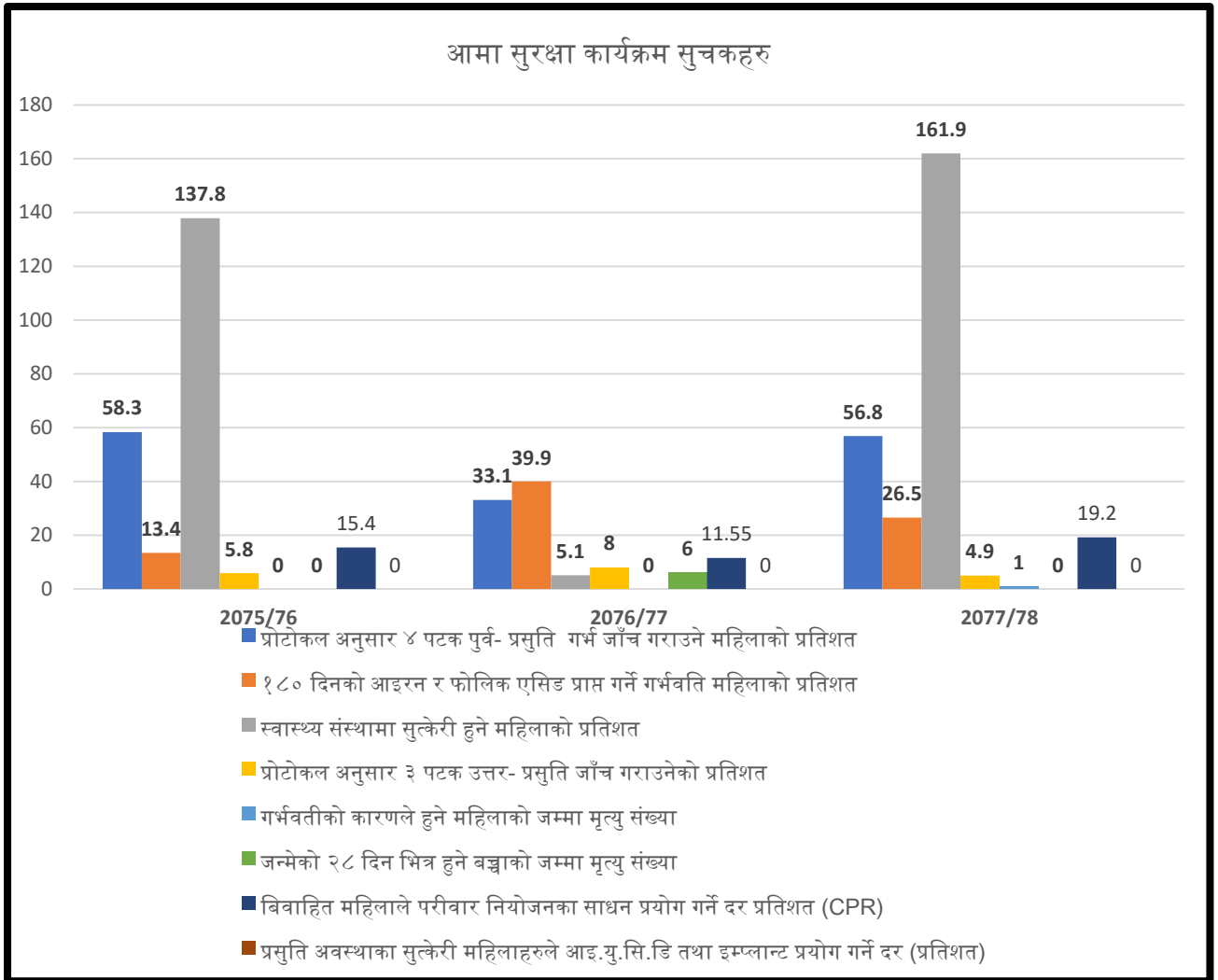

श्रोत: DHIS 2 reporting system

तीन वर्षको खोपको प्रवृत्ति हेर्दा प्रत्येक वर्ष बि.सि.जि, पोलियो-३, दादुरा- रुबेला २, जे.ई, खोपको कभरेज उल्लेखनिय रुपमा वृद्धि हुदै गएको देखिन्छ भने पेन्टा-३ र टि.डि/टि.डि प्लस खोपको कभरेज गत वर्ष भन्दा केहि कम भएको देखिन्छ । पेन्टा-३ ड्रपआउट प्रतिशत गत वर्ष भन्दा बढेको देखिन्छ । पूर्ण खोपको प्रतिशत पछिल्लो वर्षहरु भन्दा दोब्बरले वृद्धि भएको देखिन्छ । समग्र रुपमा खोप कार्यक्रमको प्रगति सन्तोष जनक देखिन्छ ।

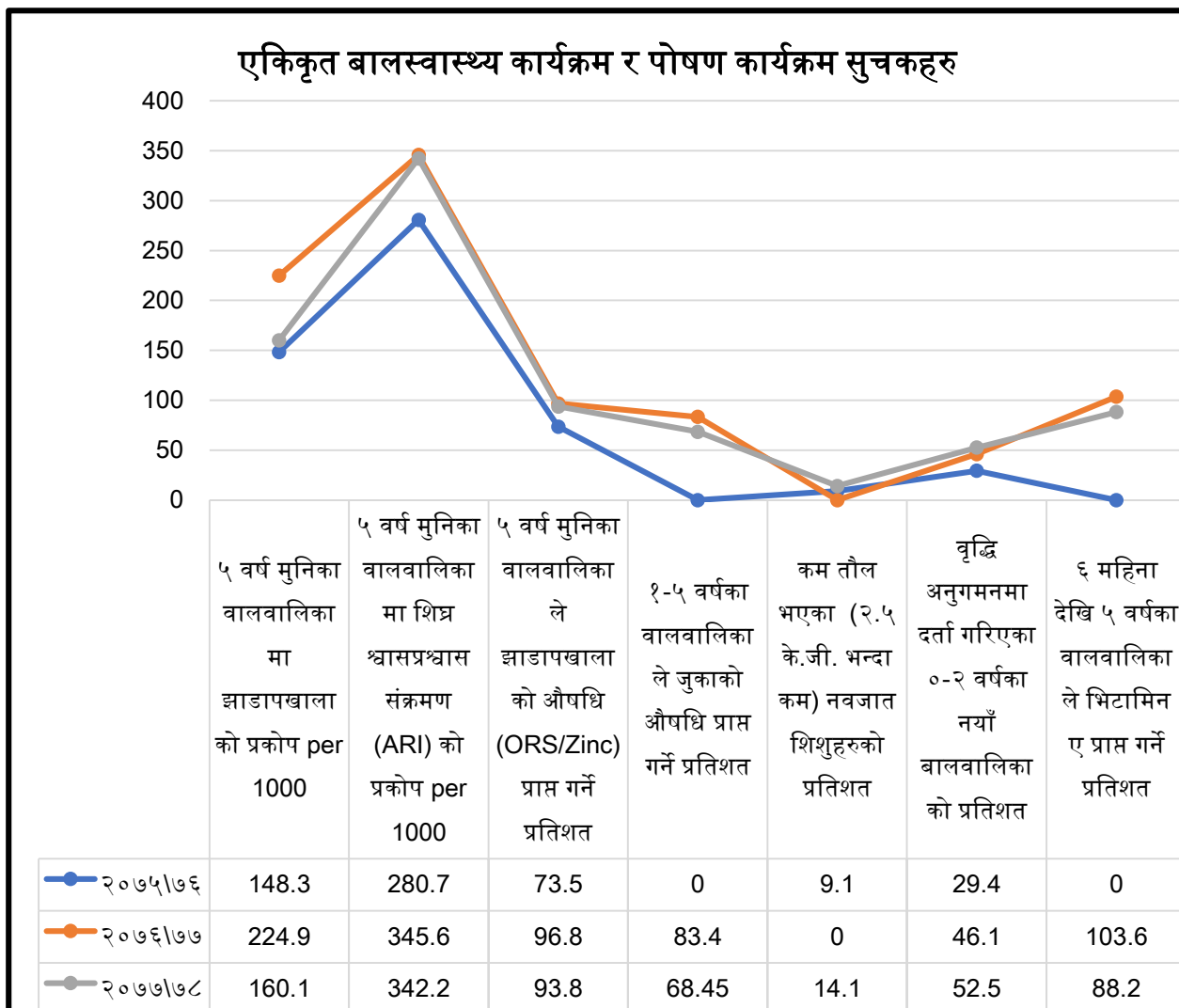
७.२ आमा सुरक्षा तथा परिवार नियोजन कार्यक्रम

श्रोत: DHIS 2 reporting system

आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रोटोकल अनुसार ४ पटक पुर्व प्रसुती गर्भ जाँच गराउने महिलाहरूको प्रतिशत, स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलाहरूको प्रतिशत, विवाहित महिलाले परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने दर जस्ता सूचकहरू आ.व २०७६/७७ मा भन्दा बढेको छ भने १८० आइरन र फोलिक एसिड प्राप्त गर्ने गर्भवती महिलोको प्रतिशत र प्रोटोकल अनुसार ३ पटक उत्तर प्रसुति जाँच गराउने महिलाहरूको प्रतिशत जस्ता सूचकहरू आ.व २०७६/७७ मा भन्दा घटेको छ ।

७.३ एकिकृत बालस्वास्थ्य कार्यक्रम र पोषण कार्यक्रम

श्रोत: DHIS 2 reporting system

एकिकृत बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम र पोषण कार्यक्रमका सूचकहरूका अनुसार गत आ. व. को तुलनामा यस आ.व मा बाल रोग सूचक जस्तै ५ वर्ष मुनिका बाल बालिकाहरूमा झाडाखालाको प्रकोप र शिघ्र श्वास प्रश्वासको संक्रमणको प्रकोप घट्दो देखिएको छ र साथै कम तौल (<2.5 kg) भएका नव शिशुहरूकोको रिपोर्टिंग भएको देखिन्छ । यद्यपि ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाले झाडापखालाको औषधि, जुकाको औसधि प्राप्त गर्ने प्रतिशत विगत भन्दा कम देखिएकोले सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

७.४ सरुवा रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम सुचकहरू	आ.व. २०७५/७६	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८
१	दर्ता गरिएका नयाँ क्षयरोगी बिरामीको संख्या	२४	३२	९४
२	एच.आइ.भि.परीक्षण बिरामीको संख्या	०	२७१६	४१८०
३	नयाँ एच.आइ.भि.पोजिटिभ बिरामीको संख्या	०	३८	३१
४	नयाँ कालाजार बिरामीको संख्या	०	०	०
५	नयाँ कुष्ठरोगी बिरामीको संख्या	१३	२	५
६	नयाँ डेङ्गु बिरामीको संख्या	०	०	०
७	नयाँ मलेरिया बिरामीको संख्या	५	२	०

श्रोत: DHIS 2 reporting system

Table: यस टेबल अनुसार क्षयरोग बिरामीको परिक्षणको वृद्धि संगै क्षयरोग बिरामीको संख्यामा पनि वृद्धि भएको देखिन्छ।

७.५ ओ.पि.डि जाँचको तथ्याङ्क

क्र.सं.	ओ.पि.डि जाँचका सुचकहरू	आ.व. २०७५/७६	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८
१	ओ.पि.डि सेवा लिने जनसंख्याको प्रतिशत	३६.२	६१.७	६७.१
२	ओ.पि.डि जाँच गरिएका जम्मा बिरामीको संख्या	Not Available	Not Available	Not Available
३	ओ.पि.डि जाँच गरिएका नयाँ बिरामीको जम्मा संख्या	१९०३२	३२९८९	३६४६५
४	ओ.पि.डि जाँच गरिएका रुष नयाँ बिरामीको जम्मा संख्या	९२६७	१५२१३	१६०४८
५	ओ.पि.डि जाँच गरिएका महिला नयाँ बिरामीको जम्मा संख्या	९७६५	१७७७६	२०४१७

श्रोत: DHIS 2 reporting system

यस टेबल अनुसार ओ. पी. डि मा जाँचको लागि आएका बिरामीहरूको तथ्यांकको विश्लेषण गर्दा बिगतको आ. व. मा भन्दा यस आ. व.मा ओ. पी. डि. सेवा को सदुपयोगमा वृद्धि भएको देखिन्छ ।

७.६ प्रमुख दश रोगहरूको अवस्था

तह	प्रमुख दश रोगहरू २०७५/७६	संख्या	प्रमुख दश रोगहरू २०७६/७७	संख्या	प्रमुख दश रोगहरू २०७७/७८	संख्या
१	Intestinal worms	2,038	Intestinal worms	2293	Intestinal worms	2682
२	URTI	1,885	Headache	1848	Headache	2103
३	gastritis	1,443	Typhoid	1755	URTI	1989
४	Headache	1,407	PUO	1722	PUO	1693
५	Abscess	835	Scabies	1568	Gastritis	1548
६	Presumed non-infectious diarrhea	822	LRTI	1535	Scabies	1449
७	Amoebic dysentery	585	URTI	1499	Amoebic Dysentery	1225
८	Osteoarthritis	583	Amoebic Dysentery	1341	Typhoid	1141
९	Pyrexia of unknown origin	627	Gastritis	1324	Dermatitis	1123
१०	Scabies	621	Hypertension	1198	Hypertension	1013

श्रोत: DHIS 2 reporting system

Table: तीन आ. व. को तथ्यांक विश्लेषण गर्दा यि ५ रोगहरू प्रमुख रहेको देखिन्छ: जुकाको संक्रमण, टाउको दुब्रे समस्या, माथिल्लो श्वासप्रश्वास को नली मा संक्रमण, ग्यास्ट्राइटिस र अज्ञात रोग को कारण हुने ज्वरो ।

७.७ समावेशी सम्बन्धी तथ्याङ्क (विशेष उमेर समुह, जनजाति, सामाजिक अवस्था)

क्र.स.	सुचकहरू	आ.व. २०७५/७६	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८
१	नयाँ ओ.पि.डि सेवा लिनेहरूको लिङ्ग अनुपात (पुरुष/महिला)	०.९५	०.८६	०.७७
२	६० वर्ष भन्दा माथिका जनसंख्याले नयाँ ओ.पि.डि सेवा प्राप्त गर्नेको संख्या	५८९७	४२७७	५०४४
३	पालिकामा बसोबास गर्ने प्रमुख तीन जनजातिले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेको नयाँ जाँच संख्या	१३८	४७८	५०३
४	स्वास्थ्य संस्थाहरू नभएका वडाहरूको जम्मा संख्या	६	४	२
५	स्वास्थ्य संस्थाहरू नभएका वडाहरूमा संचालन गरिएका आउटरिच क्लिनिकको संख्या	२	२	-

श्रोत: DHIS 2 reporting system

Table: यस टेबल अनुसार पछिल्लो आ. व. भन्दा यस आ. व. मा पुरुष भन्दा महिलाको नयाँ ओ.पि.डि सेवा लिनेको अनुपात र पालिकामा बसोबास गर्ने प्रमुख तीन जनजातिले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेको नयाँ जाँच संख्या

बढ्दो देखिन्छ। त्यसै गरी १२ वडा मध्ये १० वडाहरूमा स्वास्थ्य संस्था संचालनमा आइसकेको अवस्था देखिन्छ।

७.८ स्वास्थ्य संस्था अनुसार स्वास्थ्य सुचकहरूको अवस्था (आ.व.२०७७/७८)

सुचकहरू (२०७७/७८)													
क्र. सं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	डि.पि. टि. हेप. बि. हिब.-३ कभरेज %	पुर्ण खोप कभरेज %	डि.पि. टि. हेप. बि. हिब.-३ ड्रप आउट %	बि. सि.जि भ्याक्सिन को खेर जाने दर	प्रोटोकल अनुसार ४ पटक पुर्व-प्रसुति गर्भ जाँच गराउने महिलाको %	प्रोटोकल अनुसार ३ पटक उत्तर-प्रसुति जाँच गराउने को %	उत्तर प्रसुति अवस्थाका सुत्केरी महिलाहरूले आइ.यु.सि. डि तथा इम्प्लान्ट प्रयोग गर्ने दर %	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिला को %	५ वर्ष मुनिका बालबालिका ले झाडापखाला को औषधि (ORS/Zinc) प्राप्त गर्ने %	वृद्धि अनुगमनमा दर्ता गरिएका ०-२ वर्षका नयाँ बालबालिका को %	दर्ता गरिएका नयाँ क्षयरोगी बिरामी को संख्या	ओ.पि.डि जाँच गरिएका नयाँ बिरामीको जम्मा संख्या
१	पालिकाको समग्र अवस्था	७१.५	१९.२	३४	६२.७	५६.८	४.९	०.४८	१६१.९	९३.८	५२.५	९४	३६४६५
२	गम्हरिया स्वास्थ्य चौकी	५४.५	०	४२.९	७९.४	१०२.९	०	०	०	८८.७	१३९.१	६	२७९०
३	मुसैली स्वास्थ्य चौकी	१०७.७	०	१८.२	५१	४४.६	०	०	०	९२	२१.६	४	१२६८
४	खुटौना स्वास्थ्य चौकी	९०.८	१००.९	३४.९	६४.९	२५.७	५.३	०	०	९१.९	१०७.९	९	३२९७
५	भाँडसर स्वास्थ्य चौकी	९२.२	१०३.३	१७.८	८८.८	८३.९	१४	०	०	९८.८	४४.७	९	४४२८

स्वास्थ्य क्षेत्रको पार्श्व चित्र २०७७

६	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १	५६.७	०	५०	८८.७	०	०	०	०	११२.१	०	०	१७२५
७	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २	२०९.६	०	४७.८	-३३	२१.१	४६.१	०	३५.५	१०३.६	१९०.३	०	४८७१
८	Shree Ram Hospital	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	१२९२
९	मलंगवा अस्पताल	०	०	०	०	६३१.४	०	०	३४१९.६	०	०	५७	५९९०
१०	Om nursing home १०	०	०	०	०	०	०	०.४८	०	०	०	०	६३४०
११	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११	७०	०	४१.२	७९.३	५०.५	०	०	०	६९.७	१०१.८	८	४४६४

श्रोत: DHIS 2 reporting system

८. वित्तीय श्रोत, स्वास्थ्य बिमा तथा अन्य व्यवस्थापकीय पक्ष

८.१ स्वास्थ्य क्षेत्रको वार्षिक बजेट तथा खर्चको अवस्था

स्रोत	आ.व. २०७६।७७		आ.व. २०७७।७८	
	बजेट (रु)	खर्च (%)	बजेट (रु)	खर्च (%)
संघीय सशर्त अनुदान	३,८५,३०,०००/-	६५.५	३,१९,५९,०००/-	८९.५३
प्रदेश सशर्त अनुदान	०/-	-	०/-	-
संघीय वित्तीय समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-	१००	४,५०,०००/-	९९.८३
प्रदेश वित्तीय समानिकरण अनुदान	०/-	-	०/-	-
गाँउ/नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानी	०/-	-	०/-	-
अन्य आम्दानी	२७,४१,०००/-	१००	४,९२,०००/-	१००
जम्मा	४,१४,२१,०००/-	८८.५	३,३९,०१,०००/-	९६.४५

श्रोत: लेखा शाखा (SuTRA)

Table: यस टेबलको तथ्यांक अनुसार समग्रमा मलंगवा न. पा. को स्वास्थ्य क्षेत्रको बजेट कम भएको देखिन्छ।

८.२ स्वास्थ्य बिमा कार्यान्वयनको अवस्था

नेपाल सरकारले स्वास्थ्य सेवा उपयोगको क्रममा हुने अनपेक्षित र अनियोजित खर्चको जोखिमलाई व्यवस्थापन गर्न सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गत स्वास्थ्य विमाको कार्यक्रम संचालन गरेको छ। २०७२ सालमा सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा अन्तर्गत सुरुवात भएको यस कार्यक्रम हाल स्वास्थ्य विमा बोर्डले संचालन गर्दै आएको छ। समग्रमा यस कार्यक्रमले नेपाललाई Universal Health Coverage को अभिलाषा हासिल गरि दिगो विकास लक्ष्य प्राप्ति मा टेवा पुर्याउने सम्भावना देखिएको छ।

नेपालमा २०७२ साल देखि विमाको कार्यक्रम को सुरुवात भएता पनि सर्लाहीको हकमा २०७७/१२/२५ गते देखि दर्ता र २०७८/२/१ गते देखि सेवाको सुरुवात भएको हो। त्यसै गरि मलंगवा नगरपालिकाको सन्दर्भमा आ. व. २०७७/७८ मा १२ वडा मध्ये सबै वडामा दर्ता सुरु हुन बाँकी रहेको अवस्था छ।

स्रोत: स्वास्थ्य विमा बोर्ड आ.व. २०७७/७८को वार्षिक प्रतिवेदन, नेपाल सरकार स्वास्थ्य विमा बोर्ड website।

८.३ औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनको स्थिति

कार्यहरु	आ.व. २०७६।७७	आ.व. २०७७।७८	आ.व. २०७८।७९	कैफियत
खरिद समितिको गठन	भएको छ	भएको छ	भएको छ	
खरिद प्रकृयाको प्रकार	अमानत, उपभोक्ता समिति, ठेक्का पट्टा बढाबढ- घटाघट, (कोटेसन)	अमानत, उपभोक्ता समिति, ठेक्का पट्टा बढाबढ- घटाघट, (कोटेसन)	अमानत, उपभोक्ता समिति, ठेक्का पट्टा बढाबढ- घटाघट, (कोटेसन)	
जम्मा खरिद रकम	-	५६,१९,०००	३५,६४,५७४	
पालिकामा स्वास्थ्य सामग्री भण्डारणको लागि उचित कोठाको व्यवस्था भएको	छ	छ	छ	
पालिकामा ASL र EOP उचित व्यवस्थापन गरिएको	छ	छ	छ	
सामग्री प्राप्ति पश्चात गुणस्तर जाँच गर्ने व्यवस्था	छ	छ	छ	
पालिकामा स्वास्थ्य सामग्री भण्डारणको नियमित स्टक इन्भेन्टरी जाँच गर्ने गरेको	छ	छ	छ	
पालिकामा स्वास्थ्य सामग्री भण्डारणको लागि जिम्मेवार व्यक्ति तोकिएको	छ	छ	छ	
स्वास्थ्य सामग्री भण्डारणको नियमित रेकर्डिङ् र रिपोर्टिङ् गर्ने गरेको	छ	छ	छ	
स्वास्थ्य संस्थाहरुसम्म सामग्री ढुवानीको व्यवस्थाको लागि साधनको व्यवस्था	छ	छ	छ	
स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य सामग्री भण्डारणको लागि उचित कोठाको व्यवस्था भएको	छैन	छैन	छैन	
स्वास्थ्य संस्थाहरुमा माग अनुसारको औषधी तथा सामग्रीको आपूर्तिको व्यवस्था भएको	छैन	छैन	छैन	
स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट नियमित स्टक प्रतिवेदन गर्ने गरेको	छ	छ	छ	

८.४ अन्य व्यवस्थापकीय तथा जवाफदेहिता सम्बन्धी व्यवस्था (७७/७८)

क्र.सं.	विवरण	अवस्था	कैफियत
१	स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि आवश्यक नीति, योजना, रणनीति तर्जुमा गरिएको	छैन	
२	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक निर्देशिका तयार गरिएको	छैन	
३	गाउँनगरपालिकाको नियमित कार्यहरूको सूचना तथा प्रतिवेदन वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने गरेको	छैन	
४	गाउँनगरपालिकाले सूचना प्रवाहका लागि मोवाइल एप सञ्चालनमा रहेको	छैन	
५	सवै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आर्थिक वर्षको अन्तिम लेखा परीक्षण गरिएको	छ	
६	सवै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सामाजिक परीक्षण गरिएको	छैन	
७	सवै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरिएको	छैन	
८	सवै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सुचना अधिकृत तोकिएको	छैन	
९	नियमित रूपमा गाउँनगरपालिकाका जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरू र स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुखहरूको संयुक्त बैठक बस्ने गरेको र निर्णयहरू कार्यान्वयन भएको	छैन	
१०	प्रदेश तथा संघीय सरकार तथा अन्तर्गतका निकायहरू बीच आवश्यक समन्वय गरिएको	छैन	

८.५ स्थानीय तहमा कार्यरत विकासका साझेदार संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	कार्यक्षेत्र	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.
१	युनिसेफ	बहुक्षेत्रीय पोषण खोप	मलंगवा न. पा.	शांकुक भट्ट	९८४९३२१२६९
२	यु.एन.एफ.पी.ए	सुरक्षित मातृत्व	जिल्ला समन्वय समिति	बचालाल महतो	९८५४०३५९७१
३	सर्लाही प्लस	एच.आइ.भी/ एड्स	मलंगवा न. पा.- ९, रिंग रोड	राकेश मिश्र	९८४४१५२७५८
४	ब्लु डायमण्ड सोसाइटी	एच.आइ.भी/ एड्स	मलंगवा न. पा.- ९	अब्दुल अहमद	९८४४५९५३४५
५	ओरेक नेपाल	लैंगिक हिंसा/ महिला अधिकार	मलंगवा न. पा.- १०	दुर्गा थापा	९८०४७०४३४८
६	वान हार्ट वर्ल्ड वाईड	सुरक्षित मातृत्व	स्वास्थ्य कार्यालय, सर्लाही	अमरेन्द्र राय	९८४५२६५२८४
७	सेभ द चिल्ड्रेन	सुरक्षित मातृत्व	जि.स.स, मलंगवा न. पा.- १०	परमानन्द मण्डल	०४६-५२०९५३
८	रेड क्रस सोसाइटी	महामारी तथा प्रकोप	मलंगवा न. पा.- ९	ऋषि शर्मा	९८४३९६६२६६
९	बागमती सेवा समाज	क्षयरोग	हरिओन	अमजद मिकरानी	९८४४०१८८७८
१०	प्रेरणा पुनर्स्थापना केन्द्र	अपांगता	मलंगवा न. पा.-८	राम चन्द्र चौधरी	९८४२९४५०८५

९. प्रमुख उपलब्धीहरु, समस्या तथा प्राथमिकताका क्षेत्रहरु

९.१ विगत तथा यस आ.ब. का प्रमुख प्रगति तथा उपलब्धीहरु

आ. ब. २०७६/७७ का प्रगति तथा उपलब्धीहरु

भौतिक पूर्वाधार तथा संस्थागत सुधार

➤ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १ र ११ स्थापना गरिएको

सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि

- शसर्तका अधिकांस स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू निर्देशिका अनुरूप प्रभावकारी ढंगले गुणस्तर कायम गर्दै सम्पन्न गरियो

सूचना व्यवस्थापन तथा उपयोग

- MPDSR roll-out गरिएको

जनशक्ति व्यवस्थापन

- स्थापना गरिएका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूको लागि स्वास्थ्य कर्मचारी करार सेवामा लिएको

औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन

- आकस्मिक तथा आधारभूत औषधिहरू खरिद गरिएको

आ.ब. २०७७/७८ का प्रगति तथा उपलब्धीहरू

भौतिक पूर्वाधार तथा संस्थागत सुधार

- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २ र ४ स्थापना गरिएको

सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि

- कोभीड-१९ विरुद्ध स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको लागि अस्थाई कोभीड अस्पताल र आइसोलेसन सेन्टर स्थापना गरिएको
- पूर्ण खोप को सुनिश्चितताको लागि प्रत्येक वडामा घरधुरी सर्वेक्षण गरिएको

सूचना व्यवस्थापन तथा उपयोग

- कुष्ठ रोग सम्बन्धि Data Verification कार्यक्रम गरिएको
- मासिक बैठक मा विभिन्न तथ्यांक सम्बन्धि छलफल गर्ने गरेको

जनशक्ति व्यवस्थापन

- स्थापना गरिएका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूको लागि स्वास्थ्य कर्मचारी करार सेवामा लिएको

औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन

- कोभीड-१९ सम्बन्धि साथै प्राथमिक उपचारमा आवश्यक औषधि उपकरण को खरिद गरिएको जस्तै: PCR- antigen test kit खरिद, ventilator खरिद, आदि

९.२ विद्यमान समस्या तथा चुनौतिहरु समस्याहरु

भौतिक पूर्वाधार तथा संस्थागत सुधार

- मापदण्ड अनुसारको भवन नभएको
- सेवा प्रदान गर्न प्रयाप्त कोठा नभएको
- भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार नभएको
- गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिकको लागि भवन नभएको
- खानेपानी तथा सरसफाईको उचित व्यवस्था (शौचालयमा)
- अपाङ्ग तथा किसोरकिशोरी मैत्री संस्था नभएको
- स्तनपान कक्ष नभएको

सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि

- सेवाग्राही बहिर्गमन अन्तरबार्ता (client exit interview) हुने नगरेको
- सेवाग्राहीका लागि प्रतिक्रिया हलको व्यवस्था नभएको
- गुणस्तर सुधार समिति तथा व्यवस्थापन समितिबाट प्रयाप्त अनुगमन नहुने गरेको
- प्रयाप्त स्थलगत कोचिङ्ग नहुने गरेको

सूचना व्यवस्थापन तथा उपयोग

- सूचनाहरुको सदुपयोग गरि विभिन्न शुक्ष्म योजना तयार गर्नुपर्ने
- सरोकारवालाहरुबाट स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न निर्णय गर्दा सूचनाको प्रयोग गर्नुपर्ने
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा प्रदान गरिने सेवा, निशुल्क औषधिहरु, कार्यरत कर्मचारी, म.स्वा.स्व.से, व्यवस्थापन समिति सम्बन्धि अध्यावधिक विवरण उपलब्ध नरहेको
- सूचनाहरुको सदुपयोग गरि विभिन्न कार्यक्रमको सुधार गर्नुपर्ने (जस्तै: खोपको Dropout संख्या बढी भएमा, ANC coverage कम भएमा सोको सुधार गर्नुपर्ने)

जनशक्ति व्यवस्थापन

- दरबन्दी अनुसार नभएको (कतै कम कतै बढी रहेको)
- रिक्त दरबन्दीमा करारबाट पदपूर्ति नभएको
- इम्प्लान्ट तथा आई. यु. सी. डि. तालिम प्राप्त कर्मचारीको अभाव

औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन

- वर्षभरि निशुल्क औषधिको उपलब्धता नभएको

- Autoclave, Otoscope, proctoscope तथा अन्य औजार उपकरणको उपलब्धता नभएको

अन्य

- पालिकाको स्वास्थ्य सम्बन्धि ऐन, नीति तथा दिर्घकालिन रणनीति नभएको

चुनौतीहरु

भौतिक पूर्वाधार तथा संस्थागत सुधार

- स्वास्थ्य संस्थाको लागि मापदण्ड अनुसारको भवन निर्माण गर्न आवश्यक समन्वय तथा बजेट व्यवस्थापन
- भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार तथा आवश्यक Partition गर्न बजेटको व्यवस्था गर्नुपर्ने
- गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिक संचालनको लागि भवन भाडामा लिनुपर्ने
- अपाङ्ग तथा किशोरकिशोरी मैत्री संस्था बनाउन पालिका तथा स्वास्थ्य कार्यालय संग आवश्यक समन्वय गर्नुपर्ने
- स्वास्थ्य संस्था नभएका वार्डमा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना

सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि

- बर्थिंग सेन्टर स्थापनाको लागि आवश्यक समन्वय तथा बजेट व्यवस्थापन
- गुणस्तर सुधार समिति तथा व्यवस्थापन समितिको गठन/पूर्णगठन तथा परिचालन
- आवश्यकता अनुसार स्थलगत कोचिङ्गको व्यवस्था
- न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यन्वयन

सूचना व्यवस्थापन तथा उपयोग

- HMIS/DHIS/e-LMIS तालिम उपलब्ध गराउने
- शुष्म योजना तथा निर्णय लिन मा सूचनाको सदुपयोग गर्ने
- अभिलेख दुरुस्त गर्ने
- Online reporting को व्यवस्था
- डाटा प्रमाणीकरण व्यवहारमा लागु गर्नुपर्ने

जनशक्ति व्यवस्थापन

- Budget allocation for local hiring
- इम्प्लान्ट तथा आई. यु. सी. डि. तालिमको व्यवस्था
- कर्मचारीको मनोबल बढाउन तथा सहज रूपले कम गर्न उचित वातावरण निर्माण

औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन

- औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापनको लागि प्रयास बजेट नछुट्याइएको
- औषधी तथा उपकरणको भण्डारण तथा व्यवस्थापनको लागि तालिम प्राप्त जनशक्ति तथा मापदण्ड अनुरूपको स्टोरको निर्माण (स्वास्थ्य चौकी तथा पालिकामा)

अन्य

- स्वास्थ्य सम्बन्धि ऐन, नीति तथा रणनीति निर्माण

९.३ प्राथमिकताका कार्यक्षेत्रहरू

भौतिक पूर्वाधार तथा संस्थागत सुधार

- बर्थिंग सेन्टर निर्माण
- भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार तथा आवश्यक विभाजन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने
- गाउँघर क्लिनिक तथा खोप क्लिनिक संचालनको लागि भवन भाडामा लिने
- अपाङ्ग तथा किसोरकिशोरी मैत्री संस्था बनाउन पालिका तथा स्वास्थ्य कार्यालय संग आवश्यक समन्वय
- स्वास्थ्य संस्था नभएका वार्डमा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना बार्षिक कार्ययोजना तथा बजेटको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
- बार्षिक कार्ययोजना तथा बजेटको तर्जुमा गर्दा स्वास्थ्यका सरोकारवालाहरूको सहभागिता
- तथ्यमा आधारित रही बार्षिक कार्ययोजना तथा बजेटको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने

सेवा प्रवाह तथा गुणस्तर अभिवृद्धि

- सेवाग्राही बहिर्गमन अन्तरबार्ता (client exit interview) गरिने
- सेवाग्राहीका लागि (waiting hall) को व्यवस्था
- गुणस्तर सुधार समिति तथा व्यवस्थापन समितिबाट प्रयास अनुगमन
- स्थलगत कोचिङ्ग
- सामाजिक परिक्षण गर्ने

सूचना व्यवस्थापन तथा उपयोग

- HMIS/DHIS तालिम उपलब्ध गराउने
- शुद्ध योजना तथा निर्णय लिन मा सूचनाको सदुपयोग गर्ने
- अभिलेख दुरुस्त गर्ने
- Online reporting को व्यवस्था
- डाटा प्रमाणीकरण व्यवहारमा लागु गर्नुपर्ने

जनशक्ति व्यवस्थापन

- आवश्यक जनशक्ति माग गर्ने
- करारमा आवश्यक जनशक्ति भर्ना गर्ने
- दरबन्दी भन्दा बढी भएका कर्मचारी आवश्यक ठाउँमा परिचालन गर्ने

औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन

- औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापनको लागि प्रयाप्त बजेट व्यवस्था गर्ने
- औषधी तथा उपकरणको भण्डारण तथा व्यवस्थापनको लागि तालिम प्राप्त जनशक्ति तथा मापदण्ड अनुरूपको स्टोरको निर्माण (स्वास्थ्य चौकी तथा पालिकामा) गर्ने

अनुगमन तथा मुल्याङ्कन

- वार्षिक कार्यतालिका अनुसार अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण (Supportive supervision)
- MSS स्कोर अनुसार मुल्याङ्कन

अनुसूचीहरू

अनुसूची १. स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूको नामावली

आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र १

सि नं	नाम	पद
१	निरसल साह	संरक्षक
२	राजकिशोर राय यादव	अध्यक्ष
३	गीता देवी	उपाध्यक्ष
४	भूपनारायन कापड	जनप्रतिनिधि
५	बिन्देश्वोर राय	बुद्धिजिबी
६	जितेन्द्र कुमार यादव	वडासचिव
७	बिष्णुकान्त साह	सदस्य सचिव
८	उपेन्द्र राय	स्कूल प्र अ

आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र २

सि नं	नाम	पद
१	निरसल साह	संरक्षक
२	राम उजैन राय	अध्यक्ष
३	इन्दर साह	उपाध्यक्ष
४	भोला साह	सदस्य (समाजसेवी)
५	सुभास साह	सदस्य (शिक्षा)
६	शंकर राज	सदस्य (व्यापार)
७	संजय कुमार राय	सदस्य (व्यापार)
८	सीता देवी	महिला सदस्य
९	संजय कुमार यादव	सदस्य सचिव

भाँडसर स्वा. चौ. (वडा ५)

सि. नं.	नाम	पद
	निरसल साह	संरक्षक
१	मनोज कुमार सहनी	अध्यक्ष
२	लक्ष्मी सहनी	सदस्य सचिव
३	आलिशान अख्तर	सदस्य सचिव
४	मो. मेराजुद्दीन मिकरानी	सदस्य
५	परवेज अहमद	सदस्य
६	पवन कुमार यादव	सदस्य
७	पारो देवी	महिला सदस्य

खुटौना स्वा. चौ. (वडा ६)

सि. नं.	नाम	पद
१	निरसल साह	संरक्षक
२	तैयब मुकेरी	अध्यक्ष
३	मो. नसारुल हक मिकरानी	सदस्य सचिव
४	राम चन्द्र राय	सदस्य
५	फूलजुम आरा	महिला सदस्य
६	राज कलि राम	महिला सदस्य (म स्वा स्व से)
७	राम पुकार राय	सदस्य
८	पणीलाल राय	सदस्य

मुसैली स्वा. चौ. (वडा ७)

सि. नं.	नाम	पद
१	निरसल साह	संरक्षक

२	प्रमोद कुमार यादव	अध्यक्ष
३	राजकिशोर राय	उपाध्यक्ष
४	बुद्धि लाल महतो	सदस्य (व्यापार)
५	राम विलास राय	सदस्य (शिक्षा)
६	श्रीपति देवी यादव	महिला सदस्य
७	मो. सलिम मिकरानी	सदस्य सचिव

गम्हरिया स्वा. चौ. (वडा १२)

सि. नं.	नाम	पद
१	निरसल साह	संरक्षक
२	राम दरेश राय	अध्यक्ष
३	भोला राय	उपाध्यक्ष
४	मोखन प्रसाद यादव	सदस्य (शिक्षा)
५	शान्ति देवी राय	सदस्य (व्यापार)
६	सुनिता साह	महिला सदस्य (म स्वा स्व से)
७	राम प्रवेश राय	सदस्य (राजनीति)
८	राजा राम राय	सदस्य सचिव

अनुसुची २. वडा अनुसार मलंगवा नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्यकर्मीहरूको नामावली

सि. नं.	नाम	पद	नियुक्ति
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १			
१	बिष्णुकान्त साह	ज. स्वा. नि.	स्थाई
२	रबिता कुमारी साह	सि. अ. न. मि.	स्थाई
३	निभा यादव	अ. न. मि.	करार
४	प्रियंका कुमारी यादव	अ. हे. ब.	करार

५	अरुण यादव	अ. हे. ब.	करार
६	कविता कुमारी मल्लिक	अ. हे. ब.	करार
७	कमलेश यादव	का. स.	करार
८	सुभाष कुमार मल्लिक	का. स.	करार
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २			
१	संजय यादव	अ. हे. ब.	करार
२	दिव्या आशा कुमारी साह	अ. न. मि.	करार
३	अरुण कुमार साह	का. स.	करार
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४			
१	मनिष चौधरी	अ. हे. ब.	करार
२	कृष्ण कुमारी ठाकुर	अ. न. मि.	करार
३	राजु कुमार साह	का. स.	करार
भाँडसर स्वा. चौ. (५)			
१	अलि सन अख्तर	ज. स्वा. नि.	स्थायी
२	सीता भट्ट	सि. अ. न. मि.	स्थायी
३	श्याम किशोर यादव	अ. हे. ब.	स्थायी
४	इन्दु कुमारी यादव	अ. न. मि.	स्थायी
५	सुरेश बैठा	का. स.	करार
खुटौना स्वा. चौ. (६)			
१	नसारुल हक मिकरानी	ज. स्वा. नि.	स्थायी
२	नागेश्वोर प्रसाद यादव	सि. अ. हे. ब.	स्थायी
३	राम इश्वर साह	हे. अ.	स्थायी
४	गीता देवी यादव	अ. न. मि.	स्थायी
५	रंजिला कुमारी साह	अ. न. मि.	स्थायी
६	राम नारायण राय	अ. हे. ब.	स्थायी
७	मंजु देवी यादव	का. स.	करार
मुसैली स्वा चौ (७)			
१	मो. सलिम मिकरानी	ज. स्वा. नि.	स्थायी
२	कुशेश्वोर साह	हे. अ.	स्थायी

३	मुकेश कुमार यादव	हे.अ.	स्थाई
४	सुजित गुप्ता	सि. अ. हे. ब.	स्थाई
५	प्रमिला गुप्ता	सि. अ. न. मि.	स्थाई
६	पुनम कुमारी यादव	अ. न. मि.	स्थाई
७	प्रभु महतो	का. स.	करार
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ९			
१	फेकन महतो	अ.हे.ब.	करार
२	अंगुरी मिकरानी	अ.न.मि.	करार
३	अनिकेश यादव	का.स.	करार
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र १०			
१	राज अधिकारी	अ. हे. ब.	करार
२	पिंकी अधिकारी	अ.न.मि.	करार
३	रणधीर पण्डित	का.स.	करार
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ११			
१	जगदीश झा	सि.अ.हे.ब	स्थाई
२	नज्मा नेशा	अ.न.मि.	स्थाई
३	बबी कुमारी यादव	अ.हे.ब.	करार
४	बौवावती साह	अ.न.मि.	करार
५	बिनिता साह	अ.हे.ब.	करार
६	धनराज राय	का.स.	करार
गम्हरिया स्वा चौ १२			
१	राजाराम राय	ज.स्वा.नि.	स्थाई
२	अन्जु कुमारी यादव	हे.अ.	स्थाई
३	ज्ञानेन्द्र झा	हे.अ.	स्थाई
४	ममता कुमारी	अ.हे.ब.	स्थाई
५	सामपति देवी	अ.न.मि.	स्थाई
६	विभा देवी मिश्र	अ.न.मि.	स्थाई
७	विनोद चौधरी	का.स.	करार

अनुसची ३. वडा अनुसार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको नामावली

सि नं	वडा नं	म. स्वा. स्व. से. नामावली
१	१	नितु कर्ण
२		रेणु झा
३	२	मंजु साह
४		दुर्गा श्रेष्ठ
५		इन्दिरा झा
६		प्रतिमा कर्ण
७		श्री अमात्य
८	३	नाजिया प्रविन
९		पवित्री यादव
१०		शिप्रा यादव
११		मेहनुर बेगम
१२		पुष्पाञ्जलि
१३		टेक कुमारी
१४		रोमा गुप्ता
१५		ललिता महतो
१६	४	पूजा चौधरी
१७		शोभा चौधरी
१८		पुन्कला देवी यादव
१९	५	रिता कुमारी यादव
२०		राजकली देवी सहनी
२१		मेसर खातुन
२२		रुक्साना परविन
२३		अन्जु देवी महतो
२४		राजकुमारी ठाकुर
२५		सुर्य कुमारी
२६		सिकिलिया देवी सहनी
२७		मिना देवी साह
२८		६
२९	बिल्लु देवी यादव	
३०	निलम चौरसिया	
३१	उर्मिला देवी यादव	
३२	शिला महतो	
३३	चन्द्रावती देवी साह	
३४	शकुन्तला देवी साह	
३५	रामदुलारी देवी साह	
३६	राजकली राम	
३७	अजमति नेशा	
३८	७	सुनिता देवी यादव

३९		शारदा देवी महतो
४०		अम्बिका देवी पासवान
४१		कौसर परविन
४२		श्रीपति देवी
४३		रामदुलारी देवी सुदी
४४		सावित्री देवी यादव
४५		तारा देवी
४६		सुनिता देवी यादव
४७	८	मंजु श्रेष्ठ
४८		रामकुमारी श्रेष्ठ
४९		सावित्री थापा
५०	९	रुकमणि कर्ण
५१		श्रीमती मृदुला कर्ण
५२		सावित्री देवी
५३		रिता देवी श्रेष्ठ
५४	१०	राकेश यादव
५५		विभा कर्ण
५६		धर्मशीला श्रेष्ठ
५७	११	संजु देवी साह
५८		सुशिला देवी साह
५९		राम कुमारी देवी यादव
६०		सुनिता देवी साह
६१		सरिता कुमारी
६२		शिवा देवी पासवान
६३	१२	राम दुलारी देवी यादव
६४		समुन्द्री देवी दास
६५		जगतारण देवी
६६		राम दुलारी चौधरी